

Det kongelige justis- og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vår ref
2015/1523-2/X20

Deres ref:
15/2144

Saksbehandler
Aina Borch
78460424
Aina.Borch@porsanger.kommune.no

Dato
29.11.2015

Høring – Mulighetsstudien - Vurdering av nasjonale og regionale øvings- og kompetansesentre for økt samvirke blant beredskapsaktørene

Innledning

Beredskapsapparatet i Norge har lenge vært skånet for omfattende og komplekse hendelser som setter en hel nasjon på prøve. 22. juli 2011 var dagen da en hel nasjon ble rammet av et forferdelig overgrep, og har videre blitt et vendepunkt for beredskapsapparatet i landet. Mange og grundige utredninger i etterkant av terroren som rammet i 2011, har konkludert med behov for økt trening på samvirke mellom de ulike aktørene i beredskapsapparatet, og fokus på hvordan dette kan gjøres mest mulig effektivt både med tanke på økonomi og organisering. Hendelsen i Regjeringsskvartalet og på Utøya dokumenterer en endring i risiko- og trusselbildet, og at beredskapsapparatet i fremtiden vil kunne stå overfor større og mer komplekse situasjoner enn tidligere. Andre utfordrende scenarier det er verdt å nevne i denne sammenheng er; ekstremvær, større branner (boligområde/skogbrann) og ikke minst det vi ser i disse dager gjennom den store flyktningsstrømmen inn til også Norge. Fellesnevneren for alle nevnte scenarier er at det krever en godt koordinert og samtrent innsats om kapasiteten beredskapsaktørene besitter skulle gjøre seg gjeldende.

I de senere år er det gjort flere ulike initiativ rundt om i landet for etablering av ulike arena der beredskapsaktørene kan heve kompetansenivået hver for seg, eller sammen for mer komplekse scenarier. Initiativene har videre ført til at ansvarlig fagdepartement iverksatte utredning av hva som finnes, og hvilke behov som foreligger for denne type arenaer.

DSB ble 15.juli 2014 gitt i oppdrag av Justis- og beredskapsdepartementet å utarbeide en mulighetsstudie for ett eller flere øvings- og kompetansesentre for beredskapsaktører.

Postadresse
Postboks 400, Rådhuset
9712 Lakselv
E-post: postmottak@porsanger.kommune.no

Besøksadresse
Rådhuset
9700 Lakselv
www.porsanger.kommune.no

Telefon
78460000
Telefaks
78460001

Bank
7594.05.00117
Org.nr
959 411 735

Rapporten

Rapporten gir samvirke-begrepet i sikkerhet og beredskapsarbeidet et stort fokus og mye omtale. Det pekes både på fylkesmannen og kommunenes ansvar og viktige bidrag for at sikkerhet- og beredskapsarbeidet skal være tilstrekkelig ivaretatt i det daglige virket, og videre viktigheten av god å tilstrekkelig trening mellom de ulike aktørene som skal håndtere, utvise effektivitet og handlekraft når krisen oppstår. Dette ble underbygget av aktørene selv gjennom evalueringen etter 22. juli 2011, og som beskrevet i rapporten; *«Effekten og verdien av samvirkeøvelser er størst i lokalmiljøet, i nærhet til arbeidssted og med deltakelse fra det personellet som skal håndtere situasjonen i reelle hendelser»*. Rapporten oppsummerer i denne sammenheng med at det er et økt behov for et tydeligere og mer målrettet tverretattlig samarbeid og fagutvikling.

Riktig og tilstrekkelig dimensjonering av beredskap er en krevende øvelse. Ved å samle større fagmiljø, også på kryss av profesjonene, legges et godt grunnlag for samvirke mellom de ulike aktørene, men også danner det en god plattform for læring og utvikling. En av forutsetningene for å kunne samarbeide på kryss av profesjoner, er at det finnes en god arena for å trene sammen, evaluere treningen og gjennom evalueringen få nødvendig erfaringslæring for å kunne utvikle seg videre. Vi mener erfaringslæring er et avgjørende tema for å kunne styrke aktørenes samvirke i fremtiden, og at det må tilrettelegges tilstrekkelig for dette. Gjennom rapporten underbygges denne oppfattelsen med; *«Etter utvalgets vurdering mangler det i dag strukturer, prosesser og aktiviteter for å analysere resultater som grunnlag for å forbedre praksis og metoder, eller omsette slik innsikt til standarder som implementeres gjennomgående i organisasjonen»*. I rapporten skisseres det at eksisterende struktur er å foretrekke også i fremtiden. Det er behov for en styrking både knyttet til økonomi og kompetanse, men kompetansearenaene som finnes i dag videreføres. Politihøgskolen er foreslått som det nasjonale navet for samtrening, og at det i fremtiden videreutvikles og styrkes med deltakelse fra de andre nasjonale nødetatene. På regionalt nivå foretrekkes Sivilforsvarets kurs- og øvingscenter på Starum som arena for Sør-Norge, og Norges Brannskole i Fjelldal som arena for Nord-Norge. Totalt er ekstrakostnaden for etablering av foreslått ordning estimert til 10 millioner kroner, hvorav 6 millioner til det nasjonale og 4 millioner til de regionale. Lokale arenaer som bygges opp er forutsatt finansiert, eiet og driftet lokalt, og etatens bruk av disse skal dekkes over ordinære driftsbudsjetter.

Nordområdene

Nordområdene har de senere år utviklet seg til å bli et av de mest ettertraktede områdene når det kommer til utvinning og forvaltning av naturressursene som finnes i området. I tillegg gir lengre perioder med isfrie havområder nye muligheter for transportindustrien via sjøveien. Med dette kan det sies at Finnmark er i ferd med å bli et energipolitisk senter, og et globalt logistikk knutepunkt mellom Europa og Asia.

Både sittende regjering og tidligere regjering har vært svært tydelige på at nordområdene er et av Norges viktigste satsningsområder i årene som kommer. Nordområdestrategiens suksess avhenger av regjeringens politikk, næringslivets oppfinnsomhet, kunnskapsmiljøenes og institusjonenes innsats og samarbeid og den enkeltes handlinger.

Nordområdene preges av lange avstander, tøffe værforhold og dårlig kommunikasjon, noe som gjør beredskapsarbeidet i området svært krevende. Tiden er den største fienden da evnen til å overleve en ulykke i kulde og mørke er begrenset. Ressursene er knappe, og samarbeid blant aktørene og mellom nasjonene i området er viktig for å kunne løse slike krevende oppdrag.

Ressurs og kompetansesenter for sikkerhet- og beredskap i nordområdene – RКСN

Porsanger Kommune har siden 2010 arbeidet systematisk med prosjektet Ressurs og kompetansesenter for sikkerhet- og beredskap i nordområdene - RКСN. I 2013-2014 gjennomførte prosjektet sin hovedperiode, og leverte desember 2014 rapporter på de ulike elementene RКСN består av (disse er distribuert bla Justis- og beredskapsdepartementet og DSB). Etablering av RКСN vil skape en velegnet arena for utvikling av beredskapsaktørene i området, enten det er etatsspesifikk eller i et samvirkeperspektiv. Vi mener en slik etablering, med en bred deltakelse fra relevante aktører vil bidra til betydelig styrking av den regionale beredskapen i et område som gis stor oppmerksomhet både nasjonalt og internasjonalt, og viktigst av alt, kompetansen styrkes lokalt.

For å sikre at Norge også i fremtiden skal være en verdensledende nasjon på SAR-tjenester, er det avgjørende at beredskap utvikles og dimensjoneres i takt med utviklingen forøvrig, og at de beste forutsetninger legges til rette for å kunne yte optimal innsats i situasjoner som krever dette.

Oppsummering

Etter Porsanger Kommunes vurdering underbygger RКСN-konseptet de forhold som er beskrevet i Mulighetsstudien, og vil således kunne være regionalt senter i Nord-Norge når det kommer til styrking av samvirke og utvikling av beredskapen for nordområdene i fremtiden. Porsanger Kommune mener videre at utredninger de senere år har vist behov for nye måter å tenke på når det kommer til løsninger, trening og utvikling i beredskapsapparatet, og RКСN vil kunne ta en sentral posisjon i dette arbeidet.

Med hilsen

PORSANGER KOMMUNE

Aina Borch
Ordfører